

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 23. oktobra 2017. godine
Br. ref.: RK 1143/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučajevima br. KI37/17 i KI52/17

Podnosilac

**Tihomir Mikarić
Olga Janićijević
Shemsije Sheholli**

**Ocena ustavnosti
presude Pml. Kzz 236/2016 Vrhovnog suda
od 11. januara 2017. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev KI37/17 je podneo Tihomir Mikarić, sa prebivalištem u Lapljem Selu, opština Gračanica, i Olga Janićijević, sa prebivalištem u Prištini; zahtev KI52/17 je podnela Shemsije Sheholli, sa prebivalištem u Prištini (u daljem tekstu: podnosioci zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva osporavaju presudu Pml. Kzz 236/16 Vrhovnog suda od 11. januara 2017. godine u vezi sa presudom PAKR 158/15 Apelacionog suda od 5. aprila 2016. godine i presudom K. br. 272/13 Osnovnog suda u Prizrenu od 9. septembra 2014. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su navodno povređena prava podnosioca zahteva garantovana članom 3. [Jednakost pred zakonom], članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. (2) [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 33. (1) (4) [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima], članom 54. [Sudska zaštita prava], članom 107. [Imunitet] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa stavom 1 člana 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP).
4. Podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli je tražila od Suda da održi raspravu.

Pravni osnov

5. Zahtevi su zasnovani na članu 113 (7) Ustava, članovima 47. i 48. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 3. aprila 2017. godine, podnosioci zahteva Tihomir Mikarić i Olga Janičijević su podneli zahtev KI37/17 Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 7. aprila 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Selvete Gërxhaliu-Krasnqi i Gresa Caka-Nimani.
8. Dana 21. aprila 2017. godine, podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli je podnela Sudu zahtev KI52/17.
9. Dana 24. aprila 2017. godine, predsednica Suda je naložila spajanje zahteva prema pravilu 37 (1) Poslovnika.
10. Dana 25. maja 2017. godine, Sud je obavestio podnosiocima o registraciji i spajanju zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
11. Dana 12. juna 2017. godine, podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli je podnela dodatna dokumenta i tražila od Suda da održi raspravu i omogući joj učešće na toj raspravi.

12. Dana 7. septembra 2017. godine, Veće za razmatranje je razmatralo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

13. Dana 27. jula 2012. godine, Specijalno tužilaštvo Republike Kosovo je podiglo optužnicu PPS 253/09 protiv podnosioca zahteva.
14. Dana 9. septembra 2014. godine, Osnovni sud u Prizrenu je (presuda P. br. 272/13) proglasio krivim:
  - (i) podnosioca zahteva Tihomira Mikarića, jer je između 2006. godine i 2007. godine kao sudija u ondašnjem Opštinskom sudu u Prištini doneo protivpravne odluke u slučajevima pod br. 1908/03; 342/06; i 1918/06;
  - (ii) (ii) podnositeljku zahteva Olgu Janićijević, jer je između 2006. godine i 2007. godine kao sudija u ondašnjem Opštinskom sudu u Prištini donela protivpravne odluke u slučajevima pod br. 1314/07; 53/06; 3/06; 1849/06; 1147/06; 3521/04; 1415/05; 1738/07;
  - (iii) (iii) podnositeljku zahteva Shemsije Sheholli, jer je između 2006. godine i 2007. godine kao sudija u ondašnjem Opštinskom sudu u Prištini donela protivpravnu odluku u slučaju br. 2333/05.
15. Osnovni sud je proglasio podnosioca zahteva krivim za krivično delo donošenje protivpravnih sudskih odluka kao što je predviđeno članom 346. Privremenog krivičnog zakona Kosova UNMIK/REG/2003/25 (u daljem tekstu: PKZK) od 6. jula 2003. godine. Osnovni sud je obrazložio da su podnosioci zahteva doneli odluke u vezi sa imovinskim zahtevima protiv društvenih preduzeća u suprotnosti sa važećim zakonom kojim se predviđa da Posebna komora Vrhovnog suda ima osnovnu nadležnost za rešavanje takvih zahteva. Osnovni sud je dalje dodao da su podnosioci zahteva doneli te odluke u cilju lične imovinske dobiti i za materijalnu dobit trećih lica.
16. Podnosilac zahteva Tihomir Mikarić je osuđen na 1 (jednu) godinu uslovne kazne zatvora koja se neće izvršiti pod uslovom da ne izvrši drugo krivično delo u roku od 2 (dve) godine. Podnositeljka zahteva Olga Janićijević je osuđena na 18 (osamnaest) meseci uslovne kazne zatvora, koja se neće izvršiti pod uslovom da u roku od 2 (dve) godine ne izvrši drugo krivično delo. Podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli je osuđena na 8 (osam) meseci uslovne kazne zatvora, koja se neće izvršiti pod uslovom da ne izvrši drugo krivično delo u roku od 2 (dve) godine.
17. Osnovni sud je prema članu 54. [Dopunske kazne] i članu 57. [Zabrana obavljanja zanimanja, delatnosti ili dužnosti] PKZK-a, osudio podnosioca zahteva na dopunsku kaznu zabrane obavljanje zanimanja, delatnosti ili dužnosti u periodu od 2 (dve) godine.
18. Podnosioci zahteva su izjavili žalbu Apelacionom sudu, tvrdeći bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja, povredu krivičnog zakona i odluku o krivičnoj sankciji.

19. Dana 5. aprila 2016. godine, Apelacioni sud je (presuda PAKR 158/15) delimično usvojio žalbu podnosioca zahteva u onoj meri da se njihova namera da pribave protivpravnu materijalnu korist ne može dokazati van razumne sumnje i da je izrečena dopunska kazna suviše nejasna; odbio je preostale delove žalbe kao neosnovane i potvrdio osuđujuću presudu.
20. Podnosioci zahteva su podneli Vrhovnom sudu zahtev za zaštitu zakonitosti, tvrdeći da su im povređena osnovna ljudska prava i slobode, koja se uglavnom sastoje u selektivnoj pravdi, obliku i sadržaju presuda, nesrazmernosti u krivičnim slučajevima, utvrđivanju krivične namere, uspostavljanju činjenica, falsifikovanim dokazima, imunitetu sudija i pogrešnom izricanju dopunske kazne.
21. Dana 11. januara 2017. godine, Vrhovni sud je (presuda Pml. Kzz 236/2016) odbacio, kao neosnovan, zahtev podnosioca za zaštitu zakonitosti, jer je zaključio da su „*sve tvrdnje protiv oblika i sadržaja presude Apelacionog suda bile neosnovane (...)*.”

Navodi podnosioca

22. Podnosioci zahteva navode povredu člana 3. [Jednakost pred zakonom], člana 24. [Jednakost pred zakonom], stava 2 člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], stavova (1) i (4) člana 33. [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima], člana 54. [Sudska zaštita prava], člana 107. [Imunitet] Ustava, u vezi sa stavom 1 člana 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: EKLJP).
23. Podnosioci zahteva Tihomir Mikarić i Olga Janićijević tvrde da su postupci bili proizvoljni. U stvari, oni tvrde da: *“Prvostepena presuda (...) je proizvoljna, hipotetična i nerazumljiva. U stavu 267 obrazloženja presude stoji »Veće je razmatralo UNMIK Uredbu 2002/13, posebno član 4. i utvrdilo da su odredbe iste jasne. Međutim veće se čuvalo čitanja uredbe”*.
24. Podnosioci zahteva Tihomir Mikarić i Olga Janićijević, takođe, tvrde da presude sudova pokazuju nedostatak obrazloženja. U stvari, oni tvrde da *“Prvostepeni Osnovni sud u Prizrenu nije dao dovoljno razloga za svoju presudu. Nije obrazložio jasno i nedvosmisleno moju krivicu, niti moj umišljaj, kao osnovni element krivičnog dela "Donošenje protivpravni sudskih odluka", predviđenog članom 346. PKZK-a,”*
25. Pored toga, podnosioci zahteva Tihomir Mikarić i Olga Janićijević tvrde povredu člana 31 (2) Ustava. U stvari, oni tvrde: *“Prvostepena presuda doneta je van razumnog roka od 180 dana, koji je rok potreban za donošenje sudske odluke. STRK je 27.07.2012 godine podnelo optužnicu PPS 253 od 19.07.2012 godine, a presuda doneta 09.09.2014 godine”*.
26. Podnosioci zahteva Tihomir Mikarić i Olga Janićijević, dalje, navode razloge navedene u presudi Apelacionog suda. U stvari, oni tvrde: *“Drugostepeni (...) nije dao valjane razloge kako je utvrdio da sam sporne presude navodno doneo sa namerom da oštetim DP PIK "Kosovo-Export" (...). Drugostepena presuda*

takođe ne može da ispuni standarde obrazložene odluke, kojom bi bilo ispoštovano moje pravo na obrazloženu odluku, kao što je to garantovano Ustavom Republike Kosovo i Evropskom Konvencijom o ljudskim pravima”.

27. Pored toga, podnosioci zahteva Tihomir Mikarić i Olga Janićijević tvrde povredu člana 33 (1) i (4) Ustava. U stvari, oni tvrde da je *“Vrhovni sud (...) opravdao nezakonite i nepravedne presude nižih sudova izmišljajući »specifični umišljaj” , koji se razlikuje od osnovnih oblika umišljaja propisanih u članu 15. PKZK « , čime je direktno prekršio član 33. Stav 1. i stav 4. Ustava Republike Kosovo (...)”.*
28. Konačno, podnosioci zahteva Tihomir Mikarić i Olga Janićijević traže od Suda: (i) da potvrdi povredu člana 31 (2) Ustava u vezi sa članom 6 (1) EKLJP; (ii) da potvrdi povredu člana 33 (1) i (4) Ustava; i (iii) da proglasi ništave sve presude redovnih sudova.
29. Podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli tvrdi da se radi o falsifikovanju presude Osnovnog suda u Prizrenu. U stvari, ona tvrdi: *“(...) prvostepeni sud – je izvršio skrivanje dokumenata – materijalnih dokaza na moju štetu koji se nalaze u spisima predmeta P. br. 272/13. Ovaj materijalni dokaz je namerno sakriven na moju štetu od strane predsednika sudskog veća (...)”.*
30. Podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli takođe govori o doslednost presude Apelacionog suda. U stvari, ona tvrdi: *“(...) ja, kao prvostepeni sudija, sam proglašena krivom – dok sudsko veće Okružnog suda koje je potvrdilo presudu koju sam ja izdala kao predsednica sudskog veća prvog stepena, oslobađa svake optužbe”.*
31. Podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli se dalje žalila na presudu Vrhovnog suda *“(...) jer je moj zahtev za zaštitu zakonitosti (...) odbijen kao neosnovan – bez ikakve pravne osnove”.*
32. Pored toga, podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli tvrdi povredu člana 107. Ustava. U stvari, ona tvrdi da *“(...) sam proglašena krivom za krivično delo (...) i kažnjena sam uslovnom kaznom (...), Apelacioni sud u Prištini je odbio moju žalbu, i u odnosu samnom je potvrdio presudu Osnovnog suda u Prizrenu. Obe presude su donete sa nizom povreda odredbi kako formalnih tako i materijalnih. Ovim presudama je povređen i Ustav Republike Kosovo (...)”.*
33. Pored toga, podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli tvrdi da je žrtva diskriminacije od strane sudova, jer (i) su u postupku pred prvostepenim sudom dokazi „manipulisani“ i dokumenti „prikriveni“ na njenu štetu; (ii) njena namera da izvrši krivično delo i njen cilj da dobije materijalnu dobit nikada nije ustanovljena, te stoga, u odsustvu takvih elemenata ne postoji krivično delo i da je (iii) dopunska kazna, odnosno zabrana obavljanja svog zanimanja kao sudije „nezakonita“, „nepoštena“ i „ponižavajuća“ i da ta kazna „ozbiljno“ krši član 107. Ustava.
34. Konačno, podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli traži od Suda da proglasi ništave sve presude redovnih sudova.

Prihvatljivost zahteva

35. Sud prvo ispituje da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti propisane Ustavom, utvrđene Zakonom i dalje predviđene Poslovníkom.
36. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:
- 1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
[...]*
- 7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.*
37. Sud se poziva i na član 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuje:
- Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku.*
38. S tim u vezi, Sud primećuje da su podnosioci zahteva pojedinci koji tvrde povredu prava garantovana Ustavom od strane redovnih sudova; oni su podneli zahteve u propisanom roku i iskoristili su sva pravna sredstva koja su im dostupna.
39. Međutim, Sud se u nastavku poziva na član 48. [Tačnost podneska] Zakona, koji propisuje:
- Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.*
40. Sud uzima u obzir pravilo 36 (1) (d) i (2) (c) i (d), koje propisuje:
- “(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:
(...)
(d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan,*
- (2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:
(...)
(d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju”.*
41. Stoga, Sud utvrđuje da su podnosioci zahteva ovlašćene strane, da su podneli zahteve u propisanom roku i iskoristili sva pravna sredstva. Međutim, podnosioci zahteva nisu dovoljno potkrepili svoje tvrdnje, što će se dalje objasniti.
42. Sud podseća da podnosioci zahteva tvrde povredu članova 3, 24, 31 (2), člana 33(1) i (4), 54. i 107. Ustava u vezi sa članom 6 (1) EKLjP.
43. Sud uzima u obzir član 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava, koji propisuje:

1. *Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.*

2. *Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.*

(...)

44. Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava propisuje:

1. *Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*

2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*

45. Pored toga, član 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLjP propisuje:

1. *Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona.*

46. Član 33. [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima] Ustava propisuje:

1. *Niko se ne može proglasiti krivim ili kazniti za krivično delo koje, u momentu izvršenja, nije bilo određeno zakonom kao krivično delo, osim za dela, koja su u periodu u kojem su počinjena, na osnovu međunarodnog prava, smatrana genocidom, ratnim zločinima ili zločinima protiv čovečnosti.”*

[...]

4. *Kazne se određuju na osnovu zakona koji je bio na snazi u vreme kada je delo počinjeno, izuzem onih slučajeva kada je kasnije primenjivi zakon povoljniji po izvršioca krivičnog dela.*

47. Član 54. [Sudska zaštita prava] Ustava propisuje:

Svako ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno.

48. Član 107. [Imunitet] Ustava, propisuje:

1. *Sudije i sudije porotnici, uživaju imunitet od krivičnog gonjenja, građanskih tužbi ili uklanjanja sa funkcije zbog donešene odluke, glasanja, iznešenog mišljenja ili nekog drugog dela koje je u saglasnosti sa njegovim dužnostima i odgovornostima tokom obavljanja sudijske funkcije.”*

49. Sud na početku primećuje da podnosioci zahteva osporavaju istu presudu Vrhovnog suda; međutim, nekoliko tvrdnji je pokrenulo više od jednog podnosioca zahteva. Stoga, Sud će ih razmatrati zajedno ili jednu po jednu u onoj meri u kojoj su međusobno povezane ili odvojene.
50. S tim u vezi, Sud podseća da podnosioci zahteva tvrde povrede osnovnih ljudskih prava i sloboda; naime, argumentuju o selektivnoj pravdi, obliku i sadržaju presuda, nesrazmernosti u krivičnim slučajevima, utvrđivanju krivične namere, utvrđivanju činjenica, falsifikovanju dokaza, lišavanju imuniteta sudija i pogrešno izricanje dopunske kazne.
51. Sud smatra da su ove tvrdnje i argumenti već bili osnov za koji su podnosioci zahteva tražili zaštitu zakonitosti.
52. U stvari, Sud primećuje da je podnosilac zahteva Tihomir Mikarić tražio zaštitu zakonitosti, tvrdeći *“da su presude u suprotnosti sa članom 346 ZKP [Donošenje protivpravni sudskih odluka] i da sustinski krše odredbe krivičnog postupka shodno članu 384 (1.3) ZKP”*.
53. Sud, takođe, primećuje da je podnositeljka zahteva Olga Janićijević tražila zaštitu zakonitosti, tvrdeći *“da je presuda Apelacionog suda u suprotnosti sa članom 346 PKZK zbog toga što u obrazloženju nije navedeni niti jedan dokaz koji dokazuje da je ona nameravala da izazove štetu”*.
54. Sud, dalje, primećuje da je podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli tražila zaštitu zakonitosti, tvrdeći *“da su presude u suprotnosti sa odredbama krivičnog postupka, krivičnim zakonom i Ustavom”*. U vezi sa tom navodnom povredom Ustava, podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli tvrdi *“da su presude povredile ustavno zaštićen princip imuniteta u skladu sa članom 107. Ustava, jer su sudiji uskratili pravo da nezavisno donosi presude na osnovu primenjivog zakona”*.
55. Sud smatra da su tvrdnje i argumenti izneti pred Sudom povezani sa greškama činjenica i zakona navodno počinjenim ne samo od strane Vrhovnog suda, već i od strane Apelacionog suda, Okružnog suda i Opštinskog suda. Tvrdnje i argumenti uzeti od strane podnosioca zahteva su isti u suštini kao oni koji su predstavljeni pred Vrhovnim sudom. Izgleda da podnosioci zahteva dolaze pred Ustavni sud kao da je sud „četvrtog stepena“.
56. Međutim, Sud ponavlja da nije njegov zadatak da se bavi greškama u zakonu koje su navodno počinili redovni sud (zakonitost), osim i u meri u kojoj su one mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). On ne može oceniti zakon koji je doveo redovni sud dotle da donese ovakvu, a ne drugačiju odluku. Da je tako uradio, Sud bi delovao kao sud „četvrtog stepena“, što bi bilo u suprotnosti sa ograničenjima predviđenim u njegovoj nadležnosti. U stvari, uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava. (Vidi: slučaj Evropskog suda za ljudska prava [ESLjP] *Garcia Ruiz protiv Španije*, predstavka br. 30544/96, 21. januara 1999. godine, stav 28, i vidi: *mutatis mutandis*, slučaj Ustavnog suda KI63/16, podnosilac zahteva: *Astrit Pira*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. avgusta 2016. godine, stav 40).

57. Sud, dalje, naglašava da je, kao opšte pravilo, utvrđivanje činjenica i tumačenje i primena zakona pitanje isključivo za redovne stepene čiji su nalazi i zaključci u ovom smislu obavezujući za Ustavni sud. Međutim, kada je odluka redovnog suda očigledno proizvoljna, Sud može i mora da je uzme u obzir (Vidi: slučaj Ustavnog suda br. KI63/16, isto, stav 45).
58. Štaviše, Sud primećuje da je Vrhovni sud detaljno analizirao tvrdnje i argumente sadržane u zahtevu za zaštitu zakonitosti i dao opravdane odgovore. Vrhovni sud je posebno analizirao i odlučio o argumentima uspostavljanja namere, „selektivnoj pravdi“, sednici održanoj 3. septembra 2014. godine, falsifikovanim dokazima, imunitetu, obliku i sadržaju presuda i izricanju dopunskih kazni.
59. U stvari, što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva o selektivnoj pravdi, Vrhovni sud je primetio *“da su argumenti u vezi s tim izuzetno nejasni s obzirom da oni nisu potkrepljeni nijednom pravnom osnovom”*. Pored toga, Vrhovni sud je smatrao *“da oslobađanje samo nekih od osumnjičenih na osnovu drugačije procene ustanovljenih činjenica ne predstavlja kršenje niti krivičnog postupka niti krivičnog materijalnog prava”*. Konačno, Vrhovni sud *“nije ustanovio da je (...) zakon namerno bio primenjen na selektivan način. Iz tog razloga se tvrdnje smatraju neosnovanim”*.
60. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva o obliku i sadržaju presuda nižestepenih sudova, Vrhovni sud je primetio da je *“Apelacioni sud potvrdio zaključke koji su već detaljno ispitani od strane Okružnog suda”*. Vrhovni sud je smatrao da *“u situacijama kada se Apelacioni sud slaže sa razlozima već iznetim u prvostepenom postupku, standard za obrazloženje od strane njega je na nižem nivou. Veće se ne slaže da je obrazloženje nedovoljno ili da je izreka nejasna ili nerazumljiva”*. Konačno, Vrhovni sud utvrđuje da *“su sve tvrdnje protiv oblika i sadržaja presude Apelacionog suda neosnovane u ovim delovima”*.
61. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva o vršenju proporcionalnosti od strane nižestepenih sudova, Vrhovni sud je primetio: *“Krivično delo izdavanja nezakonitih sudskih odluka je, prema članu 346 PKZK kažnjivo kaznom zatvora u trajanju od šest meseci do pet godina”*. Vrhovni sud je u nastavku smatrao: *“Dužine trajanja svih zatvorskih kazni utvrđene su u skladu ove skale”*. Konačno, Vrhovni sud je utvrdio da je *“tvrdnja da su sudovi prekoračili svoja ovlašćenja neosnovana”*.
62. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva da nižestepeni sudovi nisu nikad utvrdili njihovu krivičnu nameru, Vrhovni sud je primetio: *“Umišljaj propisan u članu 346 PKZK jedan je od specifičnih elemenata krivičnog dela izdavanje nezakonite sudske odluke. To je specifičan umišljaj i kao takav on se razlikuje od osnovnih oblika umišljaja propisanih u članu 15 PKZK. Član 15 PKZK definiše dve vrste osnovnog umišljaja -neposredni ili mogući -koji se primenjuju na svako krivično delo unutar PKZK”*. Vrhovni sud je smatrao: *“Utvrdjivanje činjenica u vezi sa određenim subjektivnim elementom kako je definisano u članu 346 PKZK ne razlikuje se od utvrđivanja činjenica u vezi sa drugim elementima”*. Konačno, Vrhovni sud je utvrdio: *“Stoga specifični umišljaj može biti dokazan na mnogo načina, uključujući kroz logičke zaključke koji mogu biti izvučeni iz drugih dokaza, uključujući posredne dokaze”*.

63. Što se tiče zahteva podnosioca Tihomira Mikarića da Vrhovni sud mora da ispita video i audio snimke, Vrhovni sud je podsetio da se postupak zahteva za zaštitu zakonitosti “zasniva na članovima 418 i 432--441 ZKP”. Vrhovni sud je smatrao: “Nijedan od tih članova ne uključuje proceduralnu mogućnost Vrhovnog suda da uzme nove dokaze ili da proveri video i audio snimke sa ročišta Okružnog suda”. Konačno, Vrhovni sud je utvrdio: “Stoga je zahtev Tihomira Mikarića odbijen”.
64. Što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva Tihomira Mikarića i Olge Janićijević da je prvostepena presuda doneta van razumnog roka od 180 (sto osamdeset) dana i da je to rezultiralo povredom stava 2, člana 31. Ustava, Ustavni sud primećuje da u njihovom zahtevu nema ničega što ukazuje da su oni pokrenuli ovu tvrdnju tokom sprovođenja redovnog postupka. Ova tvrdnja se po prvi put pokreće pred ovim Sudom. Međutim, Sud, u skladu sa načelom supsidijarnosti, ne može oceniti ovo pitanje, a da se prethodno nije pokrenulo i ocenilo u redovnim postupcima. (Vidi: slučaj Ustavnog suda KI89/15, podnosilac zahteva: *Fatmir Koci*, rešenje o neprihvatljivosti, od 22. marta 2016. godine, stav 35).
65. Što se tiče tvrdnje podnositeljke zahteva Shemsije Sheholli o falsifikovanim dokazima, Vrhovni sud je smatra da je “*tvrdnja u vezi sa tim nejasna i da nije potkrepljena niti jednom pravnom osnovom ili primerom*”. Pored toga, Vrhovni sud je primetio da “*ne može proceniti utvrđivanje činjenica sprovedeno od strane Okružnog suda s obzirom da član 432 (2) ZKP zabranjuje argumente koji direktno ili indirektno dovode u pitanje utvrđivanje činjenica*”. Konačno, Vrhovni sud zaključuje da “*nije utvrdilo nikakav pokazatelj da su sudovi krivotvorili dokaze, ove tvrdnje su neosnovane*”.
66. Što se tiče tvrdnje podnositeljke zahteva Shemsije Sheholli o povredi imuniteta kao sudije, Vrhovni sud je podsetio: “*Član 107 (2) Ustava propisuje da sudije ne uživaju imunitet i mogu biti razrešeni funkcije u slučaju namernog kršenja zakona*”. Vrhovni sud je primetio: “*U ovom slučaju okrivljeni su proglašeni krivim za namerno kršenje Zakona*”. Konačno, Vrhovni sud je zaključio: “*Iz tog razloga Ustav ne isključuje krivičnu odgovornost. Stoga su tvrdnje da je Ustav bio prekršen neosnovane*”.
67. Što se tiče tvrdnje podnositeljke zahteva Shemsije Sheholli o pogrešnom izricanju dopunske kazne, Vrhovni sud podseća da dopunska kazna može “*na osnovu člana 57 PKZK, biti nametnuta počiniocu ako je on/ona zloupotrebila njegov/njen položaj, delatnost ili dužnost radi izvršenja krivičnog dela ili ako se s razlogom može očekivati da bi obavljanje takvog zanimanja, delatnosti ili dužnosti moglo da bude zloupotrebjeno za izvršenje krivičnog dela*”. Vrhovni sud primećuje da “*odredba ne pravi razliku između okrivljenih koji su sudije i drugih okrivljenih*”. Vrhovni sud je smatrao: “*U ovom slučaju, okrivljeni su jasno zloupotrebili svoje položaje da bi počinili sporna krivična dela*”. Konačno, Vrhovni sud je zaključio: “*Tvrdnja da je nametanje dopunske kazne nezakonito su stoga neosnovane*”.
68. Na osnovu navedenih razmatranja, Sud primećuje da su podnosioci zahteva imali koristi od sprovođenja postupka na osnovu principa kontradiktornosti; da su bili u mogućnosti, tokom različitih faza postupka, da iznesu argumente koje su smatrali relevantnim za svoj slučaj; da im je data prilika da efikasno ospore

argumente i dokaze predstavljene od strane tužioca i da su svi argumenti koji su bili relevantni za rešavanje njihovog slučaja saslušani i razmotreni od strane redovnih sudova; da su činjenični i pravni razlozi protiv osporenih presuda detaljno predstavljeni i da su, u skladu sa okolnostima slučaja, gledano u celosti, postupci bili pravični (vidi, na primer: slučaj ESLjP, *Garcia Ruiz protiv Španije*, predstavka br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 29; i, vidi: *mutatis mutandis*, slučaj Ustavnog suda br. KI42/16, podnosilac zahteva: *Valdet Sutaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2016. godine, stav 40).

69. U ovom pogledu, Sud ponavlja da uslov "pravičnost" garantovan članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. Konvencije pokriva postupke kao celinu i da pitanje da li je osoba dobila "pravično" suđenje se razmatra kumulativnom analizom svih faza, a ne samo određeni incident ili proceduralna povreda; i na taj način, povreda se na jednom nivou može rešiti u nekoj kasnijoj fazi. (Vidi, na primer: ESLjP, slučaj *Monnell i Morris protiv Ujedinjenog kraljevstva*, predstavka br. 9562/81; 9818/82, presuda od 2. marta 1987. godine, stavovi 55-70).
70. Sud smatra da se podnosioci zahteva ne slažu sa presudom Vrhovnog suda, odnosno sa načinom na koji su sudovi tumačili i primenjivali zakon. S tim u vezi, Sud se poziva na sudsku praksu ESLjP, koja utvrđuje: „Kao posledica principa da zakoni moraju biti od opšte primene, tekst statuta nije uvek precizan. Jedna od standardnih tehnika regulisanja prema pravilima je da se koristi opšta kategorizacija u odnosu na iscrpne liste. To znaci da su mnogi zakoni neizbežno formulisani na način koji su u većoj ili manjoj meri nejasni, a njihovo tumačenje i primena zavisi od prakse“. Shodno tome, u bilo kom pravnom sistemu je, međutim, jasno izrađena jedna zakonska odredba, uključujući i odredbu krivičnog zakona, u kojoj postoji neizbežan element sudskog tumačenja. Uvek će biti potrebe za razjašnjavanjem sumnjivih tačaka i prilagođavanju promenljivim okolnostima. Uloga presude koja je data u sudovima jeste upravo ta da se uklone takve sumnje tumačenja koje ostaju. (Vidi: *mutatis mutandis* slučaj ESLjP *Scoppola protiv Italije*, predstavka br. 10249/03, presuda od 17. decembra 2009. godine, stavovi 100-101).
71. Pored toga, nije na Sudu da spekuliše u vezi sa utvrđivanjem činjenica, tumačenjem i primenom krivičnog i krivičnog procesnog zakona od strane Vrhovnog suda i drugih sudova u toku krivičnog postupka.
72. Sud ponavlja da odlučuje o pravnoj karakterizaciji činjenica predmeta, te stoga nije vezan karakterizacijom koju su dali podnosioci zahteva ili druge stranke u postupku (Vidi: slučaj ESLjP, *Guerra i drugi protiv Italije*, predstavka br. 116/1996/735/932, presuda od 19. februara 1998. godine, stav 44).
73. Štaviše, podnosioci zahteva nisu pokazali i potkrepili nijednu povredu koja bi mogla dovesti do toga da Sud zaključi da su Vrhovni sud ili redovni sudovi delovali na proizvoljan ili neopravdan način prilikom utvrđivanja činjenica ili tumačenja zakona (Vidi, na primer: slučaj ESLjP *Alimucaj protiv Albanije*, predstavka br. 20134/05, presuda od 7. februara 2012. godine, stav 176).
74. Pored toga, Sud smatra da neslaganje podnosilaca zahteva sa ishodom njihovih slučajeva ne daje im pravo da pokrenu argumentovanu tvrdnju o povredi

ustavnih prava (Vidi: *mutatis mutandis*, slučaj Ustavnog suda br. KI63/16, isto, stav 46).

75. Na osnovu gore navedenih razmatranja, Sud zaključuje da podnosioci zahteva nisu predočili nijednu činjenicu da opravdaju svoje tvrdnje o povredi osnovnih prava i sloboda kao što je garantovano Ustavom, niti su potkrepili te tvrdnje u skladu sa članom 48. Zakona.
76. Sud utvrđuje da su zahtevi očigledno neosnovani na ustavnim osnovama i treba da se proglase neprihvatljivim kao što je propisano u članu 113 (7) Ustava, utvrđeno u članu 48. Zakona i predviđeno u pravilu 36 (1) (d) i (2) (d) Poslovnika.

Zahtev podnositeljke Shemsije Sheholli da se održi rasprava

77. Sud podseća da je podnositeljka zahteva Shemsije Sheholli tražila da se održi rasprava i da joj se omogući učešće na toj raspravi.
78. U tom smislu, Sud se poziva član 20. Zakona, koji propisuje:
  1. *Ustavni sud donosi odluku o predmetu nakon zaključivanja usmene rasprave. Stranke mogu odustati od usmene rasprave.*
  2. *Bez obzira na stav 1 ovog člana, na osnovu svoje procene, sud može doneti odluku o postupku koji je predmet ustavnog razmatranja na osnovu spisa predmeta.*
79. Sud primećuje da se podnositeljka zahteva nije pozvala ni na jedan razlog koji potkrepljuje njen zahtev.
80. Dakle, Sud smatra da su dokumenti sadržani u zahtevu dovoljni da odluči o ovom slučaju prema tekstu člana 20. stav 2 Zakona (Vidi: *mutatis mutandis*, slučaj Ustavnog suda br. KI34/17, podnosilac zahteva: *Valdete Daka*, presuda od 12. juna 2017. godine, stavovi 108-110).
81. Dakle, zahtev podnositeljke da se održi rasprava se odbacuje kao neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48 Zakona i pravilima 36 (1) d) i (2) d) i 56 b) Poslovnika o radu, dana 7. septembra 2017. godine jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20 (4) Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

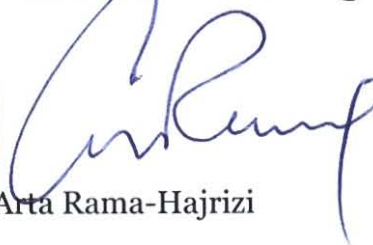
Sudija izvestilac

Almiro Rodrigues

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi